

«Πεντηκοστήν ἐορτάζομεν, καὶ Πνεύματος ἐπιδημίαν»

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

[Σωτήριος Θεολόγου](#)

Με τη χάρη του Θεού, φτάσαμε 50 μέρες μετά την Ανάσταση του Χριστού. Πριν από λίγες μέρες, εορτάσαμε το Πάθος, τη Σταύρωση, την Ανάσταση και την Ανάληψη του Χριστού, όπου ο Χριστός αναλήφθηκε στους ουραμούς, αλλά υποσχέθηκε ότι δεν θα εγκαταλείψει ποτέ τους ανθρώπους στη γη. Ο Χριστός θα φύγει αλλά θα στείλει στους ανθρώπους το Άγιο Πνεύμα, κατά τον Ευαγγελιστή Ιωάννη.

Σήμερα, λοιπόν, «Κυριακῇ ὀγδόῃ ἀπὸ τοῦ Πάσχα, τὴν ἁγίαν Πεντηκοστὴν ἐορτάζομεν», κατὰ το Συναξάρι της εορτής.

Ο Ευαγγελιστής Λουκάς, στις Πράξεις των Αποστόλων, αναφέρει ότι, εκείνη την ημέρα, ήταν συγκεντρωμένοι όλοι οι μαθητές στα Ιεροσόλυμα, σε ένα υπερώο. Στην πόλη των Ιεροσολύμων υπήρχαν αρκετοί άνθρωποι, όχι μόνο Εβραίοι, αλλά «ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν» (Πράξ. 2, 5).

«καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας», και ξαφνικά, αναφέρεται στο βιβλίο των Πράξεων, ακούστηκε δυνατός άνεμος, που γέμισε όλο το σπίτι που κάθονταν. Οι δώδεκα μαθητές είδαν πύρινες γλώσσες που μοιράστηκαν, και κάθισε η κάθε μία επάνω στα κεφάλια τους. Εκείνη τη στιγμή, όλοι οι μαθητές άρχισαν να μιλάνε διαφορετικές ξένες γλώσσες, από τη δύναμη που έπαιρναν από το Άγιο Πνεύμα.

Όταν άκουσε αυτό τον άνεμο το πλήθος, συγκεντρώθηκε έξω από το σπίτι που ήταν οι μαθητές. Καθένας εξ αυτών, άκουγε τη δική του διάλεκτο να μιλάνε οι μαθητές. Οι μαθητές βγήκαν έξω από το σπίτι και μιλούσαν με όλο το πλήθος, ο καθένας στη δική του διάλεκτο, σχετικά με το Θεό. Το πλήθος, όμως, ήταν απορημένο για το πως γίνεται αυτοί οι αγράμματοι Γαλιλαίοι να γνωρίζουν τόσες πολλές γλώσσες. Μερικοί από αυτούς, έλεγαν ότι ήταν μεθυσμένοι και τους

χλεύαζαν.

Κατά την παράδοση, εκείνη την ημέρα, ο Απόστολος Πέτρος μαζί με τους άλλους μαθητές συγκεντρώθηκαν σε ένα ψηλό σημείο και κήρυξαν για την Ανάσταση του Χριστού και για τη σημασία της μετάνοιας. Κάποιοι από το πλήθος, έμειναν έκπληκτοι από τη διδασκαλία του Αποστόλου Πέτρου, πίστεψαν και ζήτησαν να βαπτιστούν. Ήταν τρεις χιλιάδες άνθρωποι που βαπτίστηκαν, εκείνη την ημέρα. Αυτή την ημέρα, γεννήθηκε η Εκκλησία.

Ας δούμε, τώρα, λίγα ερωτήματα.

Γιατί το Άγιο Πνεύμα εμφανίστηκε με το σχήμα γλωσσών; Απάντηση δίνει ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς: «Ἄφ' ἑνὸς γὰρ νὰ ἐπιδείξει τὴ συμφυΐα του, τὴ σχέση του μετὰ τὸ Λόγο τοῦ Θεοῦ, γιατί τίποτε δὲν εἶναι συγγενέστερο ἀπὸ τὴ γλῶσσα πρὸς τὸ λόγο. Συγχρόνως δὲ καὶ γὰρ τὴ χάρι τῆς διδασκαλίας, γιατί ὁ κατὰ Χριστὸ διδάσκαλος χρειάζεται χαριτωμένη γλῶσσα».

Επιπρόσθετα ο προαναφερόμενος Άγιος συνεχίζει λέγοντας: «γιατί φανερώθηκε τὸ ἅγιο Πνεῦμα μετὰ πύρινες γλῶσσες; Ὅχι μόνο γὰρ τὸ ὁμοούσιο τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸ (γιατὶ πῦρ εἶναι ὁ Θεός μας), ἀλλὰ καὶ γὰρ τὴ διπλὴ ἐνέργεια τοῦ κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων. Γιατὶ μπορεῖ συγχρόνως νὰ εὐεργετῆ καὶ νὰ τιμωρεῖ. Ὅπως τὸ πῦρ ἔχει διπλὴ ιδιότητα καὶ νὰ φωτίζει καὶ νὰ φλογίζει, ἔτσι καὶ ὁ λόγος τῆς διδασκαλίας, αὐτοὺς ποὺ ὑπακούουν φωτίζει καὶ αὐτοὺς ποὺ ἀπειθοῦν παραδίδει τελικὰ σὲ πῦρ καὶ κόλαση[1]».

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ο Δημοσθένης του Χριστιανισμού, αναφέρει σχετικά με την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος ότι: «Ἀνέβηκε ἡ ἀνθρώπινη φύση πρὶν δέκα ἡμέρες στὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ σήμερα κατέβηκε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα σὲ αὐτήν. Γιὰ νὰ μὴ ἀμφιβάλλει κανένας καὶ νὰ μὴ ἀναρωτιέται τί ἔκαμε ἄραγε ὁ Χριστὸς, ὅταν ἀνέβηκε στὸν οὐρανό. Ἄραγε συμφιλίωσε τὸν Πατέρα; Ἄραγε τὸν ἔκαμε νὰ μᾶς συγχωρέσει; Θέλοντας νὰ μᾶς δείξει ὅτι τὸν συμφιλίωσε μετὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος, μᾶς ἔστειλε ἀμέσως τὰ δῶρα γὰρ τὴν συμφιλίωση. Στείλαμε ἐμεῖς πίστη καὶ πήραμε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ δῶρα· στείλαμε ὑπακοὴ καὶ πήραμε δικαιοσύνη[2]».

Ας εξάγουμε κάποια συμπεράσματα από την εορτή της Πεντηκοστής και της καθόδου του Αγίου Πνεύματος. Αρχικά, το Άγιο Πνεύμα, μπορούμε να δούμε, ότι δεν κάνει διακρίσεις και εξαιρέσεις. Στις Πράξεις των Αποστόλων, διαβάζουμε «καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου». Το Άγιο Πνεύμα δεν είναι μόνο για τους επισκόπους και για τον κλήρο· αλλά κάθε βαπτισμένος χριστιανός έχει το Άγιο Πνεύμα.

Το Άγιο Πνεύμα, επίσης, δίνει την ενότητα και την ομόνοια στο λαό, «ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τῷ αὐτῷ» (Πράξ. 2, 1) αλλά και στο κοντάκιο της εορτής διαβάζουμε: «Ὅτε καταβὰς τὰς γλώσσας συνέχεε, διεμέριζεν ἔθνη ὁ Ὑψιστος· ὅτε τοῦ πυρὸς τὰς γλώσσας διένειμεν, **εἰς ἐνότητα πάντας ἐκάλεσε**· καὶ συμφώνως δοξάζομεν τὸ πανάγιον Πνεῦμα». Με τη δύναμη του Πνεύματος, κάνει τον κάθε άνθρωπο Σώμα Χριστού, διὰ της μετοχής στη Θεία Ευχαριστία.

Ο Μητροπολίτης Νικοπόλεως Μελέτιος αναφέρει σχετικά: «Αὐτή ἡ Πεντηκοστή συνεχίζεται στους αἰῶνες τῶν αἰώνων. Κάθε φορά πού χειροτονεῖται ἕνας ἀρχιερέας, ἔστω καὶ ἂν δέν ἔχει τίς ἀρετές τῶν ἁγίων ἀποστόλων, λαμβάνει τὴν χάρη Ἁγίου Πνεύματος, ὅπως καὶ ὅσο τὴν εἶχε λάβει ὁ πανεύφημος ἀπόστολος Πέτρος καὶ ὁ ἀπόστολος Ἰωάννης. Καὶ ἔχει τὴν ἐντολή τοῦ Θεοῦ, νὰ δέχεται καὶ νὰ χαίρει ὅταν βλέπει νὰ ἀφαιρεῖ ἀπὸ πάνω του ὁ Θεός καὶ νὰ δίνει στους ἀδελφούς πρεσβυτέρους τούς ὁποίους χειροτονεῖ, γιὰ νὰ ποιμαίνουν τὸν λαό τοῦ Θεοῦ. Τὸν ὁποῖο, ὅσο καὶ νὰ εἶχε καλὴ διάθεση, δέν θὰ ἄντεχε καὶ δέν θὰ τὸ κατόρθωνε, ἐπειδὴ εἶναι ἕνας, μονάδα, ἕνα ἄτομο πού ἔχει περιορισμένες δυνατότητες, νὰ τὸν διακονήσει σωστά, ὅσο καὶ ἂν ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ σκηνώνει ἐπάνω του. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, ἰδιαίτερα χαίρομε ὅταν βλέπομε ὁ Θεός νὰ ἀναδεικνύει ἁγίους ἱερεῖς, καλούς ποιμένας, καλούς ὁδηγούς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Γεμάτους Πνεῦμα καὶ χάρη καὶ ἁγιότητα καὶ ἀγάπη καὶ θυσία.

Ἄς εὐχόμεθα νὰ ἀγιάζει ὁ Θεός καὶ ἐμᾶς, καὶ ὀλόκληρη τὴν Ἐκκλησία του μέ τὴν χάρη τοῦ παναγίου Πνεύματος, τὴν ὁποία ὄρισε καὶ ἔστειλε τὴν ἁγία Πεντηκοστή στους ἁγίους ἀποστόλους του. Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ οἱ ἱερεῖς ἔλαβαν τὴν χάρη Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἱεουργοῦν ἐξ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δικαίως τούς σεβόμαστε, δικαίως τούς ἀγαπᾶμε, δικαίως φιλοῦμε τὸ χέρι τους καὶ δικαίως ζητᾶμε τίς εὐχές τους.

Καὶ γιὰ ὅλες αὐτές τίς τιμές πού δείχνομε στους ἱερεῖς, ἀλλὰ ἀναφέρονται στό Χριστό, θὰ ἔχομε τὴν εὐλογία τοῦ Χριστοῦ, θὰ πολλαπλασιάζει τὴν χάρη του ἐπάνω στίς ψυχές μας, θὰ φωτίζει τίς διάνοιές μας καὶ θὰ ἀγιάζει ὀλόκληρη τὴ ζωὴ μας».

Τελειώνοντας, νὰ μην ξεχάσουμε τίς υποσχέσεις που ἔδωσε ὁ Χριστός στους ανθρώπους: «Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28, 20), καὶ «οὗ γὰρ εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν» (Ματθ. 18, 20).

«Πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, βρύει προφητείας, ἱερέας τελειοῖ, ἀγραμμάτων σοφίαν ἐδίδαξεν, ἀλιεῖς θεολόγους ἀνέδειξεν, ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεσμὸν τῆς Ἐκκλησίας. Ὁμοούσιε καὶ Ὁμόθρονε, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, Παράκλητε, δόξα σοι».

Στιχηρό Ἰδιόμελο Ἑσπερινοῦ Πεντηκοστής, ἦχος α΄

[1] Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς Ε.Π.Ε. τόμ. 10 σελ. 107

[2] Ἰ. Χρυσοστόμου τόμ. 36 Ε.Π.Ε. σελ. 305

<https://bit.ly/3xHmxsH>